

מצותה. סבר רבינו אבן ל'טימר – לומור, ממה שרבי כהנא אמר 'חו
היא מצותה' משמע שגם קוצין וינדר אין – אכן היה כשר, אבל
מוליך ומביא לא כשר במליקה. אמר ליה רבינו רומייה לרבי אבן,
אם המליקה כשרה על ידי דרישת הציפורן בכח, כל שכן דמוליך
ומביא במליקה קישר, כיון שהיא שאפשר לעשות במליקה בשוחיטה
עדיף, חוץ ממה שהורתה מיעטה פירושogenous גונן שלא למוליך בעזאה,
או על ידי סכין. ומאי הלשון בדברי רב כהנא יוז ריא מצותה'
שם שמשמעו שرك בר היא מצותה, אימא – ואמור שמליקה על ידי
דרישה בהכח אף זו היא מצותה, אבל אם מוליך ומביא כל שכן
שהמליקה כשרה.

הגמרה מבארת הולכה נוטפת במליקה: אמר רב רומייה אמר
שנואל, כל מקום בעזאה תבשך בשותה, המקום שנגנו
מאחריו בעזאה, בשר במליקה. מקשה הגמורה: הרי דין זה שנינו
בפירושו במסנה שככל המקום שנבגד העורף בשר למילקה, ועל כרחך
יש לומר שנואל אמר את דין כדי שנירק מדבריו הא כל מקום
שפוסול בשוחיטה, פסול גם במליקה, ואם כן קשה לemuotyi Mai,
אייה מקום בא שמואל לחדר שפסול במליקה כמו בשוחיטה.
איילמא – אם נאמר שנואל בא לemuotyi עיקור טימני – שאם
נעקר אחד מהסמכנים מהלהי ומבהיר קודם שנגנורה השוחיטה
שוחיטתו פסולת, ובא שמואל לומר שהוא הדין במליקה. יש
להקשות, וזה תני רמי בר יוחא – והוא רמי בר יוחא אל שנא
ברייתא, שאין פסול של עיקור טימני נהוג בעזף כלל, ואפיו
לשוחיטה, וכל שכן שמילקה כשרה, ואם כן אין לומר שנואל בא
לפסול את שנייהם בשעקרו הסמכנים.

רב פפא מתרכז את דבריו שנואל: אמר רב פפא, שמואל בא לemuotyi
ראשו – שכמו ששחט בראש שוחיטתו פסולת. שואלת הגמורה: ראשו אמר רב
מלךו פסולת, שהרי זנקל אמת ראשו מטול ערוף? אמר רהמן
– אמרה התורה (יראה ה), ככלומר שהמליקה צריכה להיות דוגא
מאחריו העצואר במקומו שרואה את העורף, ולא בראשו.

הגמרה מבארת את דברי רב פפא: מי הכוונה ראשו שמקורו רב
פפא, שיטוי ראשון. ובוארת הגמורה: בגנון דנקט פטול מיטפיו ראשו –
שהתחילה למלך בעורף היכן שמתוחיל הראש לשפע כלפי העצואר,
והngrים – והטה את צפרונו, אזול – והלה, ככלומר המשיך למלך עד
דקפטא תחתי – עד שהגע לסייע לסייע במקומו השוחיטה, וגמר רב
המליקה שם במקומות הכלש. ועל זה בא שמואל לומר שכש שאמ
ירגים ושוחות היה פסול בשוחיטה אף על פי שרוב השוחיטה היה
במקומות בשער, וכוכבר בדורות הניא אמר רב אפי, ראמר רב הונא
אמר רב אפי, הנרים שליש – שחט שליש במקומות שאינו ראוי
לשוחיטה, ואחר כך הטה את הסכך ושותח שני שליש במקומות הכלש
לשוחיטה, שוחיתו פסולת, קר גם אם מלך שליש בראשו שלא
במקומות מליקה, ואחר כך השלים שני שליש המליקה במקומות הכלש
למלך, מליקתו פסולת.

הגמרה הנה בדורות הרבנית שוחיטה אמ' לר' יוחא שניאו עיקור
סמכנים בעזף אמר ליה רב אהבא בריה דרבא לר' אש, הא דתני
רמי בר יוחא לא אמר דאמ' פסול של עיקור טימני נהוג בעזף, לא אמר
דין זה אלא לא אמר דאמ' אין שוחיטה לעזף מן התורה, ורק מדורבן
תקינו לעזף שוחיטה בבהמה, ולכן שיר לומר שכך היהת תקנות
בעזף שאין פסול בה עיקור סמכנים,

ואילך דעתך – ואמ' יעלה על דעתך לומר שבני רבוי חייא התיו
במליקה בשוחיטה את הסמכנים לאחורי העורף וחותם קודם
השדרה ועכム המפרקת דיקא, והמשנה שאומרה 'המלך מן העורף
מלךתו בשורה' מדובר נקתה המשנה שדווקא המלך מן העורף ממלךתו
אריה – מדובר נקתה המשנה שדווקא המלך מן העורף ממלךתו
בשרה, אפיקלו השוחט מן העורף נטפי שוחיתו בשורה, שהרי החזר
את הסמכנים שחחות בשורה. אלא לאו שמע מינ'ה שבני רבוי חייא אמרו אף
שוחיתו בשורה. מכאן שלא הוחיר את השדרה והmprket
חלה כל שכן שמיליקתו בשורה, מדובר בדלא אטור – בשלא הוחיר את
העורף מליקתו בשורה, וכך רם מליקה כשרה, אבל השורף שוחיתו
הסמכנים, ולכן רק מליקה כשרה, אבל השורף שוחיתו
פסולה כיון שלא הוחיר את הסמכנים.

לשתי השיטות לעיל בדברי בני רבוי חייא אם הוחיר את הסמכנים
לאחורי ומוליך, מליקתו בשורה, ורבוי נאי ודוחה את דברי בני רבוי
חייא: אמר רב נאי, יקבלו הרכין – הנערם, כולם בני רבוי חייא,
את השוברן – פירכא לדבריהם, מסוף המשנה. דקפניי במליקה פסול
גמיא שהבשר בשוחיטה פסול במליקה, והבשר במליקה פסול
בשוחיטה, והוא בכר נכתב במשנה שהעורף בשר למילקה ופסול
לשוחיטה והצער בשר לשוחיטה ופסול למילקה, אלא בהכרח
המשנה באה למעט דין נוטש בשר בזה ופסול בזה, ואם כן קשה
לemuotyi פאי – איזה דין באה המשנה למעט בזה. אלא לאו לemuotyi
מחורר טפנין לאחוריו העזף, שלא בשר למילקה, ע"פ שבר
בשוחיטה.

רבה בר בר חנה מיישב את דברי בני רבוי חייא: אמר רב בר בר
חנה, לא – המשנה לא באה למעט מהזיר סמכנים, אלא היא באה
לemuotyi שנ צופרין, שרק במליקה אפשר למלך עם הציפורן ובר
היא מצותה, אבל השוחיטה בציפורן פסולה. וזה כוונת המשנה 'בשר
במליקה' בגין על ידי ציפורן המחוורת, 'פסול בשוחיטה'. דוחה
הגמורה: שנ צפוני בדיה ריא קפנוי להו במשנה לעיל טו) וחוץ מגאל
קצער והשניים והציפורן/ השוחיטה פסולה בשן וציפורן, והגמרה
לעל (ה) העמידה שפסול ציפורן הוא משום מחורר, ומה צרייך
להשמעינו כאן דין זה והעם נוספה.

רבו רומייה מיישב את דברי בני רבוי חייא באופן אחר: אלא אמר רב
ירミיה, המשנה שhortה ואמרה 'בשר בשוחיטה פסול במליקה', באה
לemuotyi מוליך ומביא, שרק בשוחיטה ציריך לשלוחט בחולכה והבאה,
אבל במליקה ציריך למלך עם הציפורן דוקא בבחוב בלא הולכה
והבאה, ואם הוליך והביא את צפורה, מליקתו פסולה.

הגמרה דינה בדברים אלו. שואלת הגמורה: גנראי למאן דאמ' ראמר
מוליך ומביא במליקה פסול, יש לתרץ את דברי בני רבוי חייא
בדברי רבוי רומייה, אלא לא מטאן דאמ' פסול במליקה אם הוליך וביבא
בשר, נמצוא כשר בשוחיטה פסול במליקה כשר במליקה חורה
вшוחיטה. מתרצת הגמורה: בני רבוי חייא סבר לי במאן דאמ'
מוליך ומביא במליקה פסול, והמשנה באה למעט מוליך ומביא.
רב כהנא מבאר כיצד מצות מליקה, בכח, או בהולכה והבאה, אמר
רב בנתן, מצות מליקה מתקיימות על ידי שוקץין בცפורה ויירד
בכח בלא הולכה והבאה, וחותר את המפרקת והסמכנים, יוז היא

הmarsh biyur l'maschit cholim liyom shabat kodesh um' b

צריך להבדיל אף את עור העצואר, לפי שבל שיננו בשוחיטה – שיש
מצותה בשוחטו, ואף שאינו מעכ卜 את השוחיטה אם לא נשחט, יישנו
בhabdla, ולכך צרייך להבדיל אף שאים מעכבים את השוחיטה, וכן
לבחילה יש מצותה לשוחטים אף שאינים מעכבים את השוחיטה, וכן
שאיינו בשוחיטה – שאין כלל מצות לשוחטו, איינו habdla, ולכך
העור שאין מצות לשוחטו, אינו מעכ卜 בהבדלה.

לשוחוט את שני הסמכנים, אך יש להבדילם בעלות העוף כדי לקיים
מצותה הבדלה. מקשה הגמורה: וזה מיעוט מהסמכנים שנשארו לאחר
שוחט את רוב שני הסמכנים, לר' בון הסוכרים בבריתא להלן (כט)
צעריך למלך אף אותן, דלא מעצבי בשוחיטה, שהרי אם שוחט רק
את רוב הסמכנים שוחיתו כשרה, ומעצבי habdla. מתרצת
הגמורה: אלא אימא – אכן כך צעריך לומר בישוב הקושיא מודע אין

אבל לפאן דאמר יש שחיטה לעוף מן התורה, ולמדים הלכות שחיטה בעוף מהלכה למשה מסיני, על ברוח שיש פסול עוקוד סימנים בעוף.

אמר לה רבי אשע, ארכבה, ארכבא מסתברא, למאן דאמר יש שחיטה לעוף מן התורה, אבל ליטר דרכי אגמירה – יש לומר שכך נמסרה ההלכה למשה מסיני, דין עיקור סימנים נהוג בעוף, ורק שאר ההלכות נהוגות בעוף, ואפלו למאן דאמר יש שחיטה לעוף הוא מהפסקוק זאת תורת הבהמה והעוז (ירקא א'כו), שהتورה הקישה עוף לבהמה לענן שחיטה, בכל אופן יש לומר שלענין פסול עיקור נמסר למשה מסיני נהוג בעוף, און דאמר אין שחיטה לעוף מן התורה ליהו בבחמתה. אלא למאן דאמיר אין שחיטה לעוף מן התורה מדררי סוגרם, מהיבא גמירי לה – מהיכן למדו חכמים את ההלכה שחיטה בעוף, כלומר על אייה דין הסמיכו חכמים את התקנות שהצרכו שחיטה בעוף, על ברוח שהם למדו מפה, שמאחר ומיינו שחיטה בבחמתה, אך תיקנו שחיטה גם בועל, אם כן בועל מליה – את כל הלכות שחיטה בעוף תיקנו רבנן בבחפה, וגם לגבי עיקור סימנים הרוי היא בבחמה שפוסל בה, וממן לנו לחלק.

דרעה נוספת אודות עיקור סימנים בעוף: אמר רבנית, אמר ל' רבנן בר קיטו, הא רגני רטיף יוחזקל, אין פסול עיקור בטינין בעוף, לא אמרן אלא במלךה, שכמו שדרשתה חלה און ווסלים בה, אך גם עיקור סימנים אינו פסול בה, אבל בשחיטה יש עיקור סימנים און רמייה אמר שטואל, אפלו בעוף. שואלת הגדרא: וזה אמר רב רמייה אמר שטואל, כל העוצר החישר בשחיטה, בגענו בעורף בשורף בשורף במלךה, ומשמע שאן צואר הפסול לשחיטה, בגדרו בעורף פסול למלךה, ואם צואר שנעקרו ממנו סימנים פסול לשחיטה, יש לפסל גם מליקה, וכן אמר רבנן בר קיסי שעיקור סימנים פסול בשחיטה וכשר במליקה. אומרת הגדרא: והוא פלייא – רב רמייה חולק על רבנן בר קיסי, וסובר שלפי הבהיריא ששנה רמי בר יוחזקל, גם בשחיטת עוף אין פסול עיקור סימנים.

הגמורא מביאה דין ההלכה שחיטה: אמר עירי, בהמה שנשברה המפרקת שללה, דהינו עצם הצעור, ורוב החישר שאחרוי הצעור נפק עוף – עם המפרקת, הרוי היא נבללה מיד, ואף שהבהמה עדין מפרקתה. ואך אם ישודוט את הבהמה בעודה מפרקתת, אין השחיטה מטהרתה מיידי נבללה.

הגמורא מוכיחה בדברי עירי מרדני מליקה: אמר רב חכדא, אף און נמי תנייא בדבריו, שורי שנינו לגבי מליקה צריך לרملקה בציפרונו של הכחן, און מלך בספין שלא כדין, מליקה זו ופסולה ודוחף נעשה נבללה וטפמא גנדרם אבית הפליטה – מטמא את האדם ואת הגדים שעלו בשעה שהעוף בבית הכלואה של האדם, דהינו כאשר אוכל את העוף, וכדין נבלית עוף שאינה מטמא את האדם בנגיעה אלא באכילה. ואילו אמרא טרפה קוויא לא נבללה, שלוא דברי עירי, אם עס רוב הבשר, רק טרפה קוויא לא נבללה, שאין מליקה בדינה מכל מקום בין רחף והגוף ולהתקירטר את הראש על הגרון וחוד ונתנו לו, וכמו שיתברא להלן (כו), ולרך הצריכה ה תורה למילוק את נבללה מיד, ואך שנטרפה הבהמה קודם השחיטה, שורי קודם שחתר את סימני הבהמה חרב את המפרקת בן אופן של מלך את העוף בסכין, אף שאין מליקה בדינה מכל מקום מליקת זה – נשבת המליך בחשיטה, שורי סוף סוף חתר את סימני הבהמה כדין, ואך שנטרפה הבהמה כדין, כל טריפה ששוחטה שאינה מטמאת נבללה, לפי שהשחיטה מפרקתת עם רוב הבשר שמצער אחורי הצעור, מכל מקום תחני לה – תועיל המליך בספין לטהרה מידי נבללה, שורי נשחת העוף בחיו, וכדין נשברה מפרקתת עם רוב הבשר הרוי היא נבללה, לפי שהשחיטה דוחה הגמורא: אמר בני היישבה, אין להוכיח ממשנה זו לדינו של זעיר, שאפשר לומר מרשותם – שם במסנה, אין הטעם לפי שהיות נבללה קודם השחיטה אלא משום דלאו שחיטה דיא בכל שהיא נעשית בסכין אחורי הצעור, ולרך אף אם אין נחשבת הבהמה בשבירת המפרקת עם הבשר אלא בטירפה, מכל מקום שחיטה זו אינה חשובה בשחיטה המטהרתה מיידי נבללה. ומאי טעמא אינה

שחיטה כלל זה נמצאת הסcin המכוסה בשעת חתיכת סימני הבהמה, לפי שהמפרקת אינה מותרבת בשעה שחותכה כמו שהבשר והעור מתרחבים בשוחותם בדיננו בצוואר הבהמה, ונמצא שהמפרקת מכוסה את הסcin, והלכה למשה מסיני בדיני שחיטה, שיחלדה' דהינו שחיטה מכוסה, פסולה. ואילו רבא אמר, מפני שחואו דזרם – שחיי אכן מדבר שעשה מליקה כדי לדינה אלא שעשו אותה בסcin ולא בעיפורן, והמליקה נעשית באופן שתוחב העיפור וחותך הסימנים, ובכאן שמלוק בסcin, כמו כן הוא תוחב הסcin על סימני הבהמה ושוחות, והלכה למשה מסיני בדיני שחיטה, שדרשה' דהינו שאם תוחב הסcin בכך על הסימנים ואינו מוביל ובמיא את הסcin, השחיטה פסולה.

הגמרא מבארת מחלוקת זו מאן דאמר – רב הונא שבאייר שטהטע מפני שחואו מחליד, מאן דאמר מפני שחואו דזרם, קסביר ש愧א את צפורהו במליה, בישר, ואם כן כשנאמר ש愧א מוליך ומביבא את צפורהו במליה, והוא מושך ש愧א בתחיהה בכח, ואפשר במושך שמלוק בסcin, אין הכרח לומר שמלוק בתחיהה בכח, ואפשר לומר שאבן הוליך וחייב את הסcin על אחריו הצעור עד שחתר את הסימנים, שחיי המשנה כתבה סתם שמלוק בסcin, והינו בכל אופני המשליה ואם באופן שהוליך והביא את הסcin על אחריו הצעור עד שחתר את המשליה והביא את צפורהו וחייב את הסcin על אחריו הצעור עד שחתר את המשליה. ומפני שחואו מחליד. ומאן דאמר רבא שבאייר שטהטע מפני שחואו דזרם, מאן טעמא לא אמר מפני שחואו מחליד, אמר לך רבא, חיל'ה האמורה בהלכות שחיטה שהוא פסולה, חייב דמי – באיה אופן היא, בחוליה תריה בעל'ר – ובחרוני הביבים, דטכטיא לגמרי, אבל הכא, אף שאין מקום השחיטה מתרחבות ואי אפשר לראות את מקום השחיטה, מכל מקום הוא מיליא – הסcin עצמו גליו ונראה הוא כל זמן השחיטה, ולרך אין לפסל את השחיטה מטעם זה.

הגמרא שבה לדון בדברי עירי, אמר רבא, אין קשייא לי על דברי עירי, הא קשייא לא, שלדבריו כאשר מלוק עוף, נמצא שקדום שמקצת את הסימנים נעשה הבהמה נבללה לאחר הקשות, וכי מטה עופר ומוליך – וכי אפשר לומר שציוויה ה תורה למילוק העוף לאחר שכבר נבללה נבללה, וכי מה צורך יש בדבר זה.

אבל מקשה על דברי רבא: אמר ליה אבי, ולדבריך תקשי לך על מליקת עולת העוף דבעיא – שצערין למילוק בה את שיין הסימני, הקנה והושט, ואך אם לא נאמר בדברי עירי שנעשה נבללה בחיתכת המפרקת, מכל מקום הרוי לאחר שכבר נבללה בה הסין הראשון ודראי השוכן העוף במתה, ומדובר ציוויה ה תורה למילוק אף את הסים שני, וכי מטה עופר ומוליך.

אמר ליה רבא, התם – בעולת העוף הטעם שצערין למילוק סימן נוסף הוא רקיים בה מצוין הבדלה האמורה בעולת העוף, שמלא במצוות המליך שהדא כדי להציג את הדיווח של העוף, וכמו בין הראש והגוף ולהתקירטר את הראש על הגרון וחוד וגוף להדר, וכמו שיתברא להלן (כו), ולרך הצריכה ה תורה למילוק את נבללה מיד, ואך שכביר נחשה כמה לאחר מליקת הסימן הראשון, אך בחטא את העוף שאין דין זה של הבדלה, ולרך לא העירכה ה תורה של מליקת העוף לא סימן אחד, בהכרח שמליקת סימן זה אינה להציג את הירוח של העוף, ואם בבר נעשה נבללה לאחר חטא את רוב הבשר, יש להוכיח את השחיטה בוגר דינה בדרברי רבא. מקשה הגדרא: אין תרי עור הצעור גני יצטוק לחותכו בשלבי מצוות הבדלה, ומודוע די במליקת שני סימני השחיטה בלבד, ומתרצת הגמורא: כל דבר המיעבב בשחיטה – שאם לא ישתחוו ב��ירותו אין השחיטה כשירה, דבר זה מעיבב אף במצוות הבדלה, וכל דבר שאינו מעיבב בשחיטה, איןו מעיבב בהבדלה, ועור צואר העוף שאינו מעיבב בשחיטה, שאף אם נטול כלו לפני השחיטה כשירה היא, אין עירך אם בעולת העוף להבדיל, אך הסימנים המעיבבים בשחיטה, שריי אם יחתכו הסימנים קודם השחיטה הרוי היא טריפה, ולבטחילה יש

המשר ביאור למסכת חולין ליום שבת קודש עמי' ב

7 ציריך להבדיל אף את עור הצואר, לפי שבל **שְׁיַנְנוּ בְשִׁחְטָה** – שיש
8 מצויה לשוחתו, ואף שאינו מעכבר את השחיטה אם לא נשחת, **יַשְׁנֵנוּ**
9 **בְּחַדֶּלֶת**, ולבך ציריך להבדיל אף את מיעוט הסימנים שהרי
10 לתחילת יש מצויה לשוחחם אף שאינם מעכברים את השחיטה, **וְבֶל**
11 **שְׁאַנוּ בְשִׁחְטָה** – שאין כלל מצויה לשוחתו, **אַיְנוּ בְּחַדֶּלֶת**, ולבך
12 העור שאין מצויה לשוחתו, איינו מעכבר בהבדלה.

1 לשחות את שני הסימנים, אך יש להבדילים בעולת העוף כדי לקיים
2 מצוות הבדלה. מקשה הגמרא: **וְהִיא מִיעּוֹת מַה סִימְנֵן** שנשארו לאחר
3 שחחת את רוב שני הסימנים, **לְרֹבָןָן** הטעונים בבריתא להלן (כא)
4 שציריך למלוק אף אותן, **דְּלֹא מַעֲכֵבִי בְשִׁחְטָה**, שהרי אם שחח רק
5 את רוב הסימנים שחוטטו כשרה, **וְמַעֲכֵבִי בְּחַדֶּלֶת**. מתרצת
6 הגמara: **אֵלֹא אִימָא** – אכן כך ציריך לומר בירושוב הקושיא מדוע אין